

INFORMATOR

W SPRAWACH DOTYCZĄCYCH OBECNOŚCI KURATORA SĄDOWEGO PRZY KONTAKTACH RODZICÓW Z DZIEĆMI

Realizowanie prawa do kontaktów rodziców z dzieckiem w obecności kuratora sądowego jest jedną z możliwości, którą zgodnie z art. 113² § 2 pkt 3 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego może zastosować sąd.

Kontakty rodziców z dzieckiem w obecności kuratora sądowego orzekane są przez sądy rodzinne i nieletnich lub sądy okręgowe. Sądy sięgają po takie rozwiązanie najczęściej jako zabezpieczenie na czas trwania postępowania rozpoznawczego w sprawach o uregulowanie kontaktów, ograniczenie władzy rodzicielskiej, a także sprawach o rozwód czy separację. Rozstrzygnięcia odnośnie obecności kuratora sądowego przy kontaktach rodziców z dziećmi mogą zawierać także orzeczenia sądowe kończące postępowanie w sprawie.

Kurator zawodowy samodzielnie nie może wnioskować o uregulowanie kontaktów z jego udziałem. O kontaktach w obecności kuratora sądowego sąd orzeka z urzędu lub na wniosek stron.

W praktyce udział kuratora sądowego w kontakcie rodzica z dzieckiem polega na stawieniu się kuratora w określonym terminie, miejscu oraz czasie i biernym udziale w przebiegu kontaktu. Wymienione kwestie tj.: termin, czas i miejsce kontaktu są określone w postanowieniu sądu.

Odpis orzeczenia, w którym zastosowano udział kuratora sądowego w kontaktach rodziców z dzieckiem jest przekazywany do właściwego zespołu kuratorskiego. Kurator zawodowy może podjąć decyzję o samodzielnym udziale w kontaktach lub zlecić udział w kontaktach kuratorowi społecznemu. Nie jest obligatoryjne, aby kontakty zabezpieczał zawsze ten sam kurator sądowy, co związane jest z pragmatyką zarządzania zasobami ludzkimi w Zespole i możliwościami czasowymi poszczególnych kuratorów sądowych.

Obowiązki kuratora sądowego obecnego przy kontakcie rodzica z dzieckiem:

1. Obowiązek stawienia się w określonym terminie, o określonej godzinie i w określonym miejscu – zgodnie z treścią orzeczenia.
2. Nieprzerwany udział przez cały czas trwania kontaktu.
3. Zakończenie kontaktu po upływie przewidzianego orzeczeniem czasu.
4. Sformułowanie notatki służbowej z udziału w kontakcie i niezwłoczne przedłożenie jej sądowi.

Sprawy i czynności, które nie należą do zakresu obowiązków kuratora sądowego.

1. Kurator sądowy może uczestniczyć w umawianiu się stron co do miejsca realizacji lub braku realizacji kontaktu, jeżeli nie wskazuje tego wprost orzeczenie sądu.
2. Kurator sądowy nie ingeruje w przebieg kontaktu poza oczywistymi sytuacjami stanowiącymi zagrożenie zdrowia lub życia dla osób biorących udział w kontakcie.
3. Kurator sądowy nie ma roli doradczej czy zastępującej strony kontaktu w zakresie ich obowiązków.

Uprawnienia stron:

1. Uprawnienie do obecności kuratora sądowego w trakcie kontaktu rodzica z dzieckiem – zgodnie z orzeczeniem sądu.
2. Uprawnienie do zapoznania się z treścią notatki służbowej sporządzonej przez kuratora sądowego obecnego przy kontakcie w ramach ogólnego uprawnienia strony procesowej do zapoznania się z treścią akt postępowania (po uprzednim złożeniu wniosku o wgląd do akt sądowych).

Obowiązki stron:

1. Obowiązek powiadomienia kuratora sądowego o zaniechaniu realizacji kontaktu na dzień przed planowanym terminem kontaktu niezależnie od przyczyny zaniechania, chyba, że przyczyna ta wynika ze zdarzeń nagłych i losowych.
2. Obowiązek dokonania opłaty za udział kuratora w kontakcie, określonej przez sąd w orzeczeniu.
3. Obowiązek przedłożenia kuratorowi zawodowemu potwierdzenia dokonania opłaty przed rozpoczęciem przedmiotowego kontaktu.

Istotne dane:

Wysokość opłaty za udział kuratora sądowego w kontakcie wynosi 10% kwoty bazowej dla kuratorów zawodowych, co na rok 2023 wynosi 219,05 zł.

Numery kont do dokonania wpłaty:

Dla Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu:

24 1130 1105 0005 2158 2920 0004

Dla Sądu Rejonowego w Kolbuszowej:

24 1130 1105 0005 2158 2920 0004

Dla Sądu Rejonowego w Mielcu:

54 1010 1528 2000 7713 9800 0000

Dla Sądu Rejonowego w Nisku:

24 1130 1105 0005 2158 2920 0004

Dla Sądu Rejonowego w Stalowej Woli:

19 1010 1528 1440 1013 9800 0000

Dla Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu:

96 1130 1105 0005 2163 6320 0004

FAQ – Często zadawane pytania:

1. Czy w ramach kontaktu mogę zabrać dziecko na wycieczkę poza teren danej miejscowości, na przykład w góry czy nad jezioro?

Odpowiedź:

Kurator zawodowy jest związany właściwością miejscową sądu, zatem kontakt powinien odbywać się na terenie właściwości sądu lub w miejscu wprost wskazanym w orzeczeniu.

2. Czy mogę zmienić terminy, godziny lub miejsca spotkań samodzielnie lub w porozumieniu z drugim rodzicem?

Odpowiedź:

Kurator zawodowy związany jest treścią orzeczenia, a zatem zmiana istotnego elementu orzeczenia może nastąpić wyłącznie poprzez wydanie nowego orzeczenia na wniosek uprawnionej strony. Zatem nawet zgoda obydwu stron nie jest wystarczająca do zmiany postępowania kuratora sądowego w opisanym przypadku.

3. Czy jeśli kontakt nie dojdzie do skutku, to wcześniej przelane środki finansowe zostaną zwrócone lub pozostaną akonto przyszłego, zaplanowanego kontaktu?

Odpowiedź:

Jeśli kurator sądowy nie zostanie skutecznie powiadomiony o braku realizacji kontaktu, wówczas przyjmuje się, iż wykonuje czynności zgodnie z orzeczeniem, a zatem ma uprawnienie do ubiegania się o wynagrodzenie za udział w kontakcie. W sytuacji kiedy kurator sądowy zostałby powiadomiony, wówczas przelane środki finansowe będą przesunięte na opłacenie kolejnego, zaplanowanego kontaktu.

4. Czy jeśli uprawniony nie ma możliwości wzięcia udziału w kontakcie, to może ustanowić na swoje miejsce inną, wskazaną przez siebie osobę, na przykład krewnego?

Odpowiedź:

Kontakt jest formą realizacji praw wskazanej w orzeczeniu osoby, a zatem warunkiem sine qua non jest obecność uprawnionego w kontakcie.

5. Czy w sytuacji kiedy małoletni mający odbyć kontakt z uprawnionym, nie chce odbyć tego kontaktu, to czy mogę poprosić w tej sytuacji o pomoc kuratora sądowego?

Odpowiedź:

Kurator sądowy zgodnie z przepisami nie ma uprawnień do ingerencji w kontakt, co za tym idzie nie może również nakłaniać do wzięcia udziału w kontakcie czy odmowy udziału w kontakcie.

6. Czy w ramach realizacji prawa do kontaktu uprawniony może zaproponować dowolne miejsce i sposób spędzania kontaktu?

Odpowiedź:

W pierwszej kolejności o miejscu czy sposobie odbywania się kontaktu decyduje orzeczenie sądu. Jeśli w orzeczeniu sąd nie wskazał wprost miejsca czy formy kontaktu lub nie określił ram tych kwestii, wówczas uprawniony może samodzielnie zdecydować o miejscu czy formie spędzania kontaktu. Należy jednak mieć na uwadze przede wszystkim właściwość miejscową działania sądu a co za tym idzie także kuratora sądowego, bezpieczeństwo biorących udział w kontakcie oraz fakt, aby wybrana forma czy miejsce licowało z godnością i powagą kuratora sądowego jako funkcjonariusza publicznego oraz umożliwiała kuratorowi sądowemu realny udział w kontakcie.